

Διαγώνισμα Έκθεσης Α' Λυκείου

Επιμέλεια Θεμάτων

Αγγέλη Μαρία

Κείμενο 1

"Όταν η αγάπη σε καλεί, ακολούθησέ την, μόλο που τα μονοπάτιά της είναι τραχιά και απότομα. Κι όταν τα φτερά της σ' αγκαλιάσουν, παραδώσου μόλο που το σπαθί που είναι κρυμμένο ανάμεσα στις φτερούγες της μπορεί να σε πληγώσει. Κι όταν σου μιλήσει, πίστεψέ την, μόλο που η φωνή της μπορεί να διασκορπίσει τα όνειρά σου σαν τον βοριά που ερημώνει τον κήπο.

Η αγάπη δε δίνει τίποτα παρά μόνο τον εαυτό της, και δεν παίρνει τίποτα παρά μόνο τον εαυτό της. Η αγάπη δεν κατέχει κι ούτε μπορεί να κατέχεται, γιατί η αγάπη αρκείται στην αγάπη.

Η αγάπη δεν έχει καμιά άλλη επιτυχία εκτός από την εκπλήρωση της. Αλλά αν αγαπάς κι είναι ανάγκη να έχεις επιθυμίες, ας είναι αυτές οι επιθυμίες σου: Να λιώσεις και να γίνεις σαν το τρεχούμενο ρυάκι που λέει το τραγούδι του στην νύχτα. Να γνωρίσεις τον πόνο της πολύ μεγάλης τρυφερότητας. Να πληγωθείς από την ίδια την γνώση σου της αγάπης. Και να ματώσεις πρόθυμα και χαρούμενα. **Να ξυπνάς την αυγή με καρδιά έτοιμη να πετάξει και να προσφέρει ευχαριστίες για μια ακόμη μέρα αγάπης. Να αναπαύεσαι το μεσημέρι και να στοχάζεσαι την έκσταση της αγάπης. Να γυρίζεις σπίτι το σούρουπο μ' ευγνωμοσύνη στην καρδιά. Και ύστερα να κοιμάσαι με μια προσευχή για την αγάπη που έχεις στην καρδιά σου και μ' έναν ύμνο δοξαστικό στα χείλη σου".**

Χαλίλ Γκιμπράν, Ο κήπος του προφήτη (απόσπασμα)

Κείμενο 2

"Η αγάπη είναι ενεργητική δύναμη μέσα στον άνθρωπο. Είναι μια δύναμη που γκρεμίζει τους τοίχους που χωρίζουν τον άνθρωπο από τον συνάνθρωπο και τον ενώνει με τους άλλους. Η αγάπη τού δίνει τη δύναμη να ξεπεράσει το συναίσθημα της απομόνωσης και του χωρισμού, κι ωστόσο του επιτρέπει να είναι εαυτός του, να διατηρεί την ατομικότητα του. Η αγάπη είναι δράση και όχι παθητικό συναίσθημα. Ο ενεργητικός χαρακτήρας της αγάπης μπορεί να καθοριστεί, αν πούμε ότι αγάπη πρωταρχικά σημαίνει δόσιμο και όχι απολαβή.

Δε χρειάζεται ίσως να τονίσουμε ιδιαίτερα το ότι η ικανότητα να αγαπάς σαν μια πράξη προσφοράς εξαρτιέται από την ανάπτυξη του χαρακτήρα ενός ατόμου. Προϋποθέτει να έχει φτάσει κανείς σ' ένα προσανατολισμό, σε μια

αντίληψη ζωής ξεκάθαρα δημιουργική. Σ' αυτήν την αντίληψη το άτομο έχει ξεπεράσει την εξάρτηση, τη ναρκισσιστική παντοδυναμία, την επιθυμία να εκμεταλλεύεται άλλους ή να αποθησαυρίζει κι έχει αποκτήσει σταθερή πίστη στις δικές του ανθρώπινες δυνάμεις, και το θάρρος να στηρίζεται σ' αυτές τις δυνάμεις για την πραγμάτωση των σκοπών του. Στο βαθμό, που αυτές οι ιδιότητες λείπουν, φοβάται να δώσει τον εαυτό του και επομένως να αγαπήσει.

Αλλά πέρα από το στοιχείο της προσφοράς, ο ενεργητικός χαρακτήρας της αγάπης γίνεται φανερός στο ότι πάντα περιέχει ορισμένα βασικά στοιχεία που είναι κοινά σ' όλες τις μορφές της αγάπης. Αυτά τα στοιχεία είναι: φροντίδα, ευθύνη, σεβασμός, γνώση..."

Έριχ Φρομ, Η τέχνη της αγάπης (απόσπασμα)

Κείμενο 3

Νέα πρόσωπα προστίθενται στα συσσίτια κάθε εβδομάδα

Κάθε εβδομάδα προστίθενται διαρκώς νέα πρόσωπα στα 40 συσσίτια που προσφέρουν μητροπόλεις και δήμοι του πολεοδομικού συγκροτήματος Θεσσαλονίκης. Σε 2.800 υπολογίζονται **οι άποροι** που σιτίζονται από συσσίτια της Μητρόπολης Νεαπόλεως-Σταυρουπόλεως, τα οποία λειτουργούν στους Δήμους της Δυτικής Θεσσαλονίκης. Στον κεντρικό δήμο έχουν καταγραφεί έως τώρα 570 **άποροι**. Στο σύνολο του πολεοδομικού συγκροτήματος υπολογίζονται σε 5.000. Ο αριθμός αυτός δείχνει αύξηση 150% σε σύγκριση με την περασμένη διετία, ενώ η τάση είναι αυξητική. Το Εργατικό Κέντρο Θεσσαλονίκης υποστηρίζει ότι το ποσοστό των κατοίκων με μηδενικό εισόδημα φτάνει το 10%. Είναι χαρακτηριστικό ότι από τον φετινό προϋπολογισμό του Δήμου Θεσσαλονίκης τα κονδύλια της κοινωνικής **πρόνοιας** είναι τα μόνα που αυξήθηκαν. Σύμφωνα με την αντιδήμαρχο Κοινωνικής Πολιτικής Καλυψώ Γούλα, ο Δήμος Θεσσαλονίκης βρίσκεται σε αναζήτηση πολυχώρου χωρητικότητας 50 ατόμων για τους αστέγους (θα τους προσφέρει ρούχα, φροντίδα υγιεινής, προσωρινή φιλοξενία). Σε συνεργασία με τη Φοιτητική Λέσχη του ΑΠΘ σχεδιάζει γεύμα για 300 απόρους την Κυριακή.

Πηγή: *Η Καθημερινή*
Ημερομηνία Δημοσίευσης 10-02-12

Θέματα

A.

- 1) Σε τι διαφέρει το πρώτο κείμενο από το δεύτερο ως προς τη λειτουργία της γλώσσας; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας με δύο παραδείγματα από το κάθε κείμενο. (μον. 20)
- 2) Σύμφωνα με το **δεύτερο κείμενο**, ποιες ιδιότητες στο χαρακτήρα του πρέπει να αναπτύξει το άτομο, για να έχει την ικανότητα της αγάπης; (μονάδες 20).

3) α) **Να ξυπνάς την αυγή με καρδιά έτοιμη να πετάξει:** να διατυπώσετε τη φράση με διαφορετικό τρόπο, αλλά το νόημα (η σημασία) να παραμένει ίδιο. (μονάδες 6)

β) **άποροι, πρόνοιας:** να γράψετε από μία λέξη συνώνυμη που να συμφωνούν με τα συμφραζόμενα του τρίτου κειμένου. (μονάδες 4)

γ) «Σε 2.800 υπολογίζονται οι άποροι που σιτίζονται από συσσίτια της Μητρόπολης Νεαπόλεως-Σταυρουπόλεως» Να μετατρέψετε το παράδειγμα στην αντίθετη σύνταξη και να δηλώσετε γιατί ο συγγραφέας επέλεξε τη συγκεκριμένη σύνταξη. (μονάδες 10)

Γ. Να συντάξετε ένα λόγο σχετικό με το θέμα της εκδήλωσης στον οποίο να τονίζετε την ανάγκη αγάπης και αλληλεγγύης προς τους συνανθρώπους μας και τις αρνητικές συνέπειες όταν αυτή δεν υπάρχει. (350-400 λέξεις) (μονάδες 40)